

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich Europa inwestująca w obszary wiejskie w ramach Osi 4 LEADER, tzw. małe projekty, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Odwiedź nas i dowiedz się więcej...

ciekawostki

ludzie

zabytki

noclegi

gastronomia

Wydawca:

Gmina Wronki

ul. Ratuszowa 5, 64-510 Wronki

Tel. (67) 254 53 00, Fax. (67) 254 53 28

www.wronki.pl

Teksty: Urząd MiG Wronki

WRONKI

przyroda

biznes

turystyka

sport

Wronki Cię zaskoczą

www.wronki.pl

SŁOWO WSTĘPNE

fol. Waldemar Graś

SPIS
TREŚCI

www.wronki.pl

Drogi Czytelniku!

Być może znasz już Wronki. Być może mieszkasz tu lub odwiedzałeś kiedyś naszą gminę. A może tylko o niej słyszałeś. Pewnie kojarzysz nasze miasto z Zakładem Karnym, ale czy wiesz, że ten obiekt z końca XIX wieku wzorowany jest na więzieniach amerykańskich? Zapewne kojarzysz sukcesy pierwszoligowego klubu Amica Wronki, ale czy wiesz, że w naszej gminie obecnie działa prężnie kilkanaście drużyn piłkarskich, w których trenują setki naszych mieszkańców? A czy wiesz, że Wronki leżą nad Wartą, na skraju Puszczy Noteckiej, że olśniewająca przyroda sąsiaduje tu z zakładami, stosującymi technologie na światowym poziomie?

Nie sposób wymieni ć wszystkich miejsc, które warto zobaczyć we Wronkach i okolicy. Mam nadzieję, że publikacja, którą trzymasz w rękach, przedstawi choć część z nich. Resztę trzeba zobaczyć na własne oczy. Piękno gminy Wronki zaskakuje mnie codziennie. Jestem pewien, że zaskoczy i Ciebie.

Mirosław Wiczór
Burmistrz Wronek

WRONKI
Wronki Cię zaskoczą.™

PRZYRODA

Wronki to brama do Puszczy Noteckiej. Z uwagi na dogodne połączenie drogowie i kolejowe oraz dobrą bazę noclegową, warto poznanawanie tego imponującego kompleksu leśnego rozpocząć właśnie stąd.

4-9
S.

OWOCE LASU

Kurki, podgrzybki, koźlaki i borowiki szlachetne... Puszcza Notecka jesienią to raj dla każdego grzybiarza. Nie na darmo gminę Wronki nazywa się „Krajiną Tysięcy Grzybów”.

10-11
S.

ZABYTKI

Ślady ginących zawodów, dawne przedmioty codziennego użytku... Muzeum Ziemi Wronieckiej z bogatą wystawą etnograficzną to punkt obowiązkowy na trasie zwiedzania gminy Wronki.

12-21
S.

AKTYWNOŚĆ

Chcesz odpocząć, grając w szachy lub ćwicząc na zewnętrznej siłowni, pływać, biegać, grać w tenisa, uprawiać nordic walking, grać w kręgle? Wronki oferują Ci to wszystko i dużo więcej.

22-27
S.

BIZNES

Wronki to miejsce harmonijnego istnienia oszałamiającej przyrody i wysoko rozwiniętego przemysłu, którego wizytówką jest tzw. biała technika, czyli branża AGD.

28-29
S.

SPORT

Wronki to gmina ludzi kochających sport. To nie dziwne, zważywszy na bogate zaplecze sportowe, które docenił m.in. KKS Lech Poznań, tworząc we Wronkach profesjonalną szkółkę piłkarską dla młodych talentów.

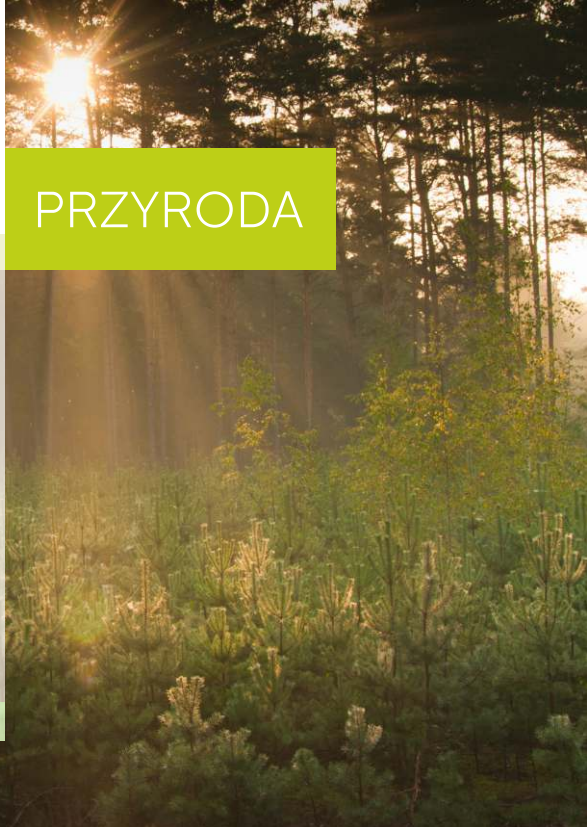
30-33
S.

przyroda

PRZYRODA

Lasy na terenie gminy Wronki zajmują powierzchnię ok. 19 tys. ha (to mniej więcej tyle, ile zajęłoby 1000 Stadionów Narodowych), a ich podłoże jest przyjazne dla amatorów różnych dziedzin sportu. Są to tereny wymarzone dla biegaczy i chodźców, a także rowerzystów, na których czekają dziesiątki kilometrów oznaczonych szlaków rowerowych.

fot. Paweł Bugaj

ZAPRASZAMY DO WRONEK

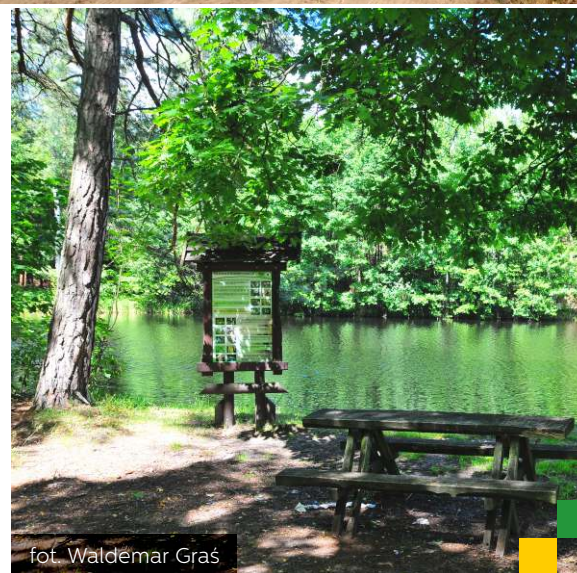
turystyka

Przez teren gminy Wronki przebiega Nadwarciański Szlak Rowerowy, a lokalne trasy rowerowe, oznakowane tradycyjnie i na nawigację GPS, mają łącznie ponad 180 km. Ścieżka edukacyjna „Sosnowy szlak” pozwala poznać tajemnice Puszczy Noteckiej - tablice opisujące świat roślin i zwierząt rozstawione są na dwóch pętlach o łącznej długości 4,9 km. Od niedawna przez gminę wiedzie również Droga św. Jakuba.

fot. FOTORAFI Rafał Sierchuła

fot. Waldemar Graś

fot. Waldemar Graś

PRZYRODA

PAS WRZOSOWY

Pas wrzosowy w Chojnie to jedno z najpiękniejszych miejsc w Puszczy Noteckiej. Obejmuje obszar dawnego pasa przeciwpożarowego o powierzchni prawie 26 ha. Wrzosowe połacie malują na sosnowo-brzozowym tle niezapomniane kompozycje barw. Przecinają las na długości prawie 10 km.

Na terenie Puszczy Noteckiej występują liczne gatunki zwierząt objętych częściową lub ścisłą ochroną. Są to kania ruda, kania czarna, bielik zwyczajny, bocian czarny, puchacz, dla których wyznaczono strefy ochrony i miejsc rozrodu i regularnego przebywania. Teren ten jest też miejscem bytowania bobrów, borsuków, żurawi. Spotykane są też wilki i łosie.

fot. FOTORAFI Rafał Sierchuta

ciekawostki

Fotografią „Starcie orłów” I miejsce w konkursie Wildlife Photographer of the Year w 2008 r. w kategorii „Zachowanie: Ptaki” zdobył wronczanin Antoni Kasprzak.

fot. Antoni Kasprzak

fot. UMiG

rolnictwo

ROLNICTWO

fot. UMiG

Tereny rolnicze zajmują 30% powierzchni gminy. Ma to przełożenie na lokalną tożsamość i kulturę. W większości spośród 20 sołectw prężnie działają organizacje rolnicze: Kółka Rolnicze i Koła Gospodyń Wiejskich. Te ostatnie często działają na rzecz popularyzacji rękodzieła artystycznego oraz przypomnienia smaków tradycyjnej regionalnej kuchni.

fot. FOTOGRAFII Rafał Sierchuła

WRONKI

Wronki Cię zaskoczą.™

fot. Urszula Woźniak

OWOCE LASU

grzybobranie

fot. FOTORAFI Rafał Sierchuła

W samym sercu Puszczy Noteckiej powstają gospodarstwa agroturystyczne. Spędzenie kilku dni w jednym z nich to znakomita okazja do odpoczynku od miejskiego zgiełku, wsłuchania się w głosy przyrody i oddawania się takim przyjemnościom, jak zbieranie grzybów. Najpopularniejsze w tych rejonach gatunki to: borowiki szlachetne, kurki, podgrzybki i koźlarze.

Wypoczynek w gospodarstwie agroturystycznym to również świetna propozycja dla rodzin z dziećmi, które na pewno zachwyci, pielęgnowany tu pieczołowicie, klimat wielkopolskiej wsi.

fot. FOTORAFI Rafał Sierchuła

WRONKI CIĘ ZASKOCZĄ

przyroda

Bory sosnowe obfitują w owoce leśne, m.in. borówkę brusznicę, która kwitnie od maja do września. Jej gałązki używane są tradycyjnie do ozdabiania koszyczków wielkanocnych i święconych potraw. Natomiast czernicę, czyli czarną jagodę, doceni każdy smakosz, zwłaszcza w formie farszu do pierogów. Kolejnym lokalnym specjałem jest żurawina, występująca w okolicach miejscowości Rzecin.

Mieszczące się w zabytkowym budynku spichlerza z II poł. XIX w. Muzeum Ziemi Wronieckiej przy ul. Szkolnej to obowiązkowy punkt na trasie zwiedzania miasta. Oprócz ekspozycji stałych (etnografia, archeologia, bogate zbiory prezentujące historię Wroniek), prezentuje ciekawe wystawy lokalnej twórczości. Turystom o mocnych nerwach polecamy opowieść o toporze wronieckiego kata...

HISTORIA MUZEUM

fol. FOTORAFI Rafał Sierchuła

fol. FOTORAFI Rafał Sierchuła

zabytki

kultura

Znalezione nad brzegiem Warty grociki strzał świadczą, że ludzie pojawili się na terenie Wroniek już 8 tys. lat p.n.e. Najstarszy zapis o Wronkach pochodzi natomiast z 1279 r. Wronki wtedy były już miastem, niestety nie znamy dokładnej daty lokacji ani nadania praw miejskich. Do początku XVI w. stanowiły własność królewską. Potem miasto należało do różnych wielkopolskich rodów. Dziś, dzięki wysiłkowi władz i mieszkańców, Wronki to jedno z lepiej rozwiniętych miast w regionie.

ludzie

W historię gminy Wronki wpisana jest wielokulturowość, której ślady otoczone są troskliwą opieką. W ostatnich latach uporządkowane zostały cmentarze ewangelickie (w Chojnie, Popowie, Wartosławiu) oraz cmentarz żydowski (w Wartosławiu). Wyczyszczono i skatalogowano macewy z wronieckich cmentarzy żydowskich, które zostaną wyeksponowane w projektowanym lapidarium.

POWSTANIE

HISTORIA

ŚCIEŻKA Śladami Powstania Wielkopolskiego
DYDAKTYCZNA po Ziemi Wronieckiej

11
Ulica Powstańców Wielkopolskich

Nazwana w 1968 r. dla uczczenia 50. rocznicy Powstania Wielkopolskiego. To pierwszy ślad (i ostatni w okresie PRL-u), kiedy to władza upamiętnia zwycięskie Wielkopolska została wyzwolona spod pruskiego jarzma i weszła w skład odrodzonego i niepodległego państwa polskiego II Rzeczypospolitej. Wcześniej ulica nosiła nazwę: Fabryczna, a jeszcze wcześniej: Stodołowa.

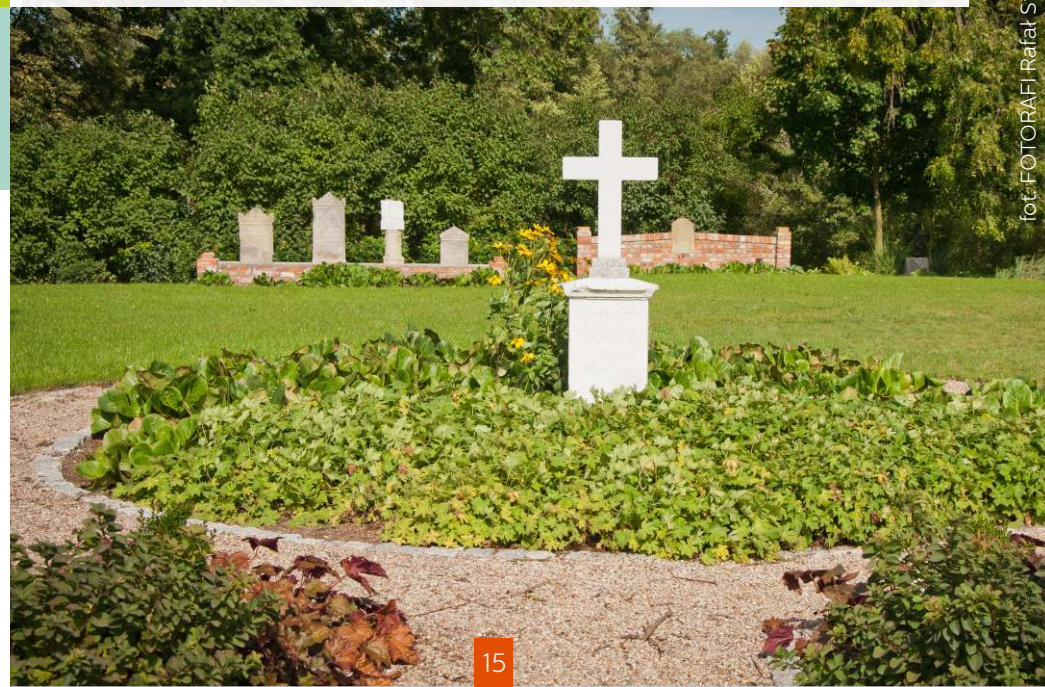
LEGENDA

1. Dworzec kolejowy
2. Zamek Karłow
3. Plac im. Cyryla Szozyńskiego
4. Siedzibomniacze (Przemysławski i Chętnowski)
5. Plac Powstańców
6. Skowronki na Łąkowej (ZS nr 1)
7. Cmentarz parafialny
8. Uł. Biernowska 8
9. Rynek 10
10. Plac Wolności
11. Uł. Powstańców Wielkopolskich
12. Cmentarz w Skarżewie
13. Cmentarz w Skarżewie
14. Cmentarz w Skarżewie

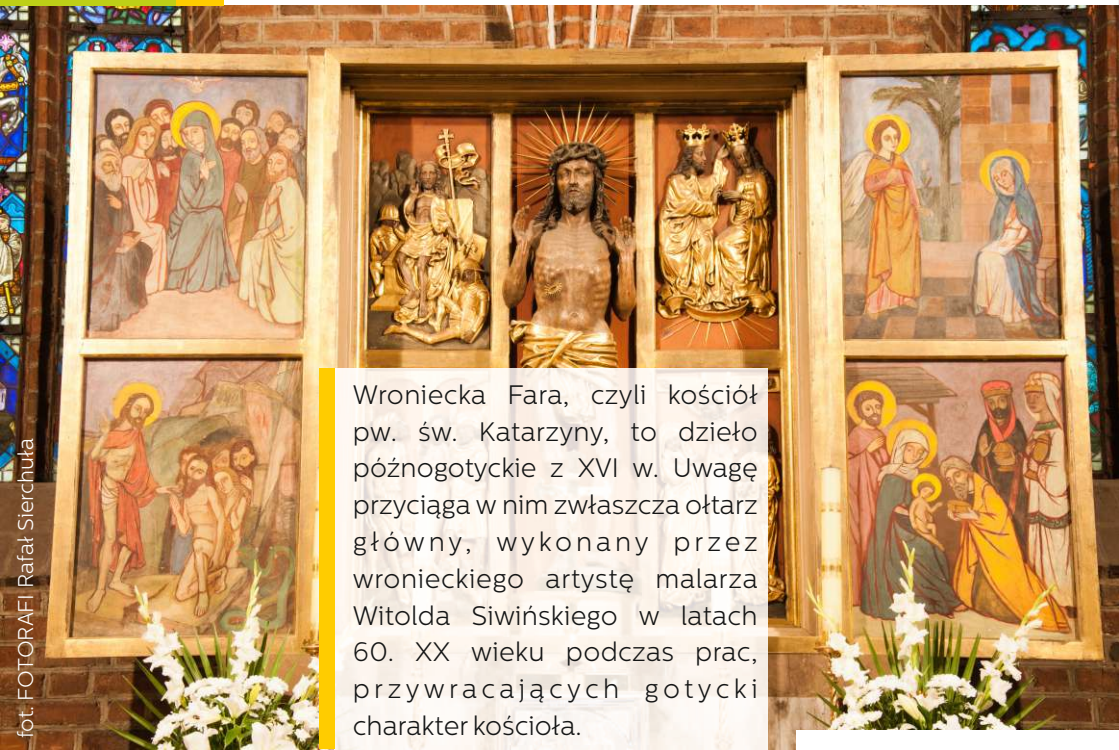
Powstańcy, drugi z lewej: Kazimierz Matuszak

fol. FOTORAFI Rafał Sierchula

Miłośnikom historii polecamy rozpoczynający się przy dworcu kolejowym szlak „Śladem powstania wielkopolskiego na Ziemi Wronieckiej”, wiodący do 14 miejsc związanych z tym wydarzeniem. Postacią związaną powstaniem wielkopolskim był wronczanin por. Jan Rzepa, patron skweru przy ul. Niepodległości, uczestnik bitwy pod Verdun, bitwy warszawskiej, najdłużej żyjący uczestnik powstania wielkopolskiego (zmarł w roku 2005, dożywszy prawie 106 lat).

fol. FOTORAFI Rafał Sierchula

Wroniecka Fara, czyli kościół pw. św. Katarzyny, to dzieło późnogotyckie z XVI w. Uwagę przyciąga w nim zwłaszcza ołtarz główny, wykonany przez wronieckiego artystę malarza Witolda Siwińskiego w latach 60. XX wieku podczas prac, przywracających gotycki charakter kościoła.

HISTORIA

FARA KLASZTOR

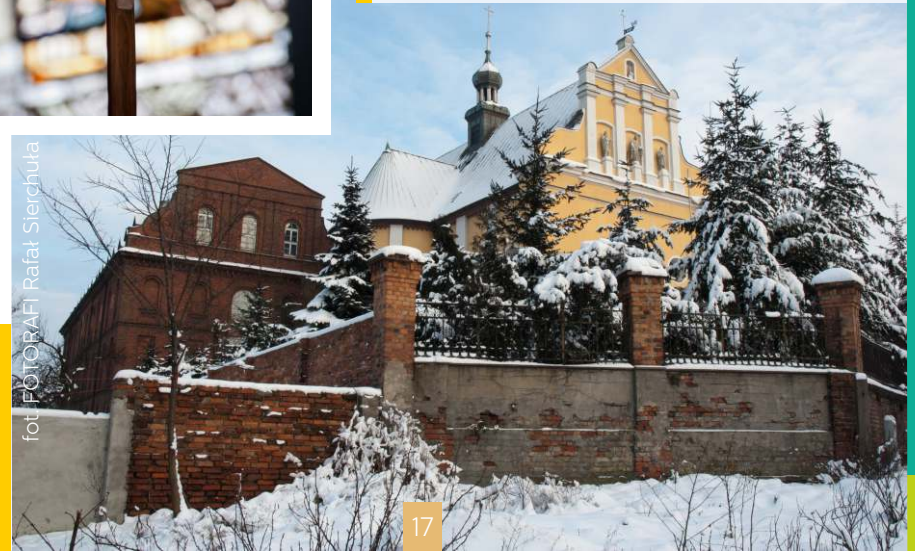

zabytki

Wronki Cię zaskoczą.™

Pochodzący z końca XVII wieku kościół i klasztor franciszkanów przy ul. Mickiewicza wpisuje się w pejzaż miasta o każdej porze roku. Wcześniej należał do dominikanów, którzy przebywali we Wronkach od XIII w. do kasaty zakonu w XIX stuleciu. Dzięki trwającym od XIX wieku do chwili obecnej związkom z miastem zakonu franciszkanów, we Wronkach funkcjonuje dziś szkoła wyższa – Wyższe Seminarium Duchowne pw. bł. Jana Dunsza Szkota, działające jako sekcja zamiejscowa Wydziału Teologicznego UAM w Poznaniu.

ciekawostki

Wartosław założony został w końcu XVIII wieku jako miasto manufakturowe, w którym rozwijało się głównie sukiennictwo. Dziś znakiem dawnej świetności jest charakterystyczny układ ulic oraz obiekty służące żyjącym tu dawniej trzem kulturom: katolickiej, protestanckiej i żydowskiej. Jednym z nich jest kościół poewangelicki z 1854r., z piękną polichromią, opartą na motywach roślinnych.

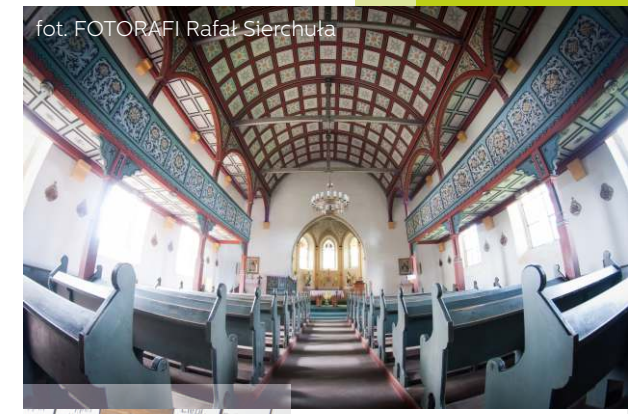
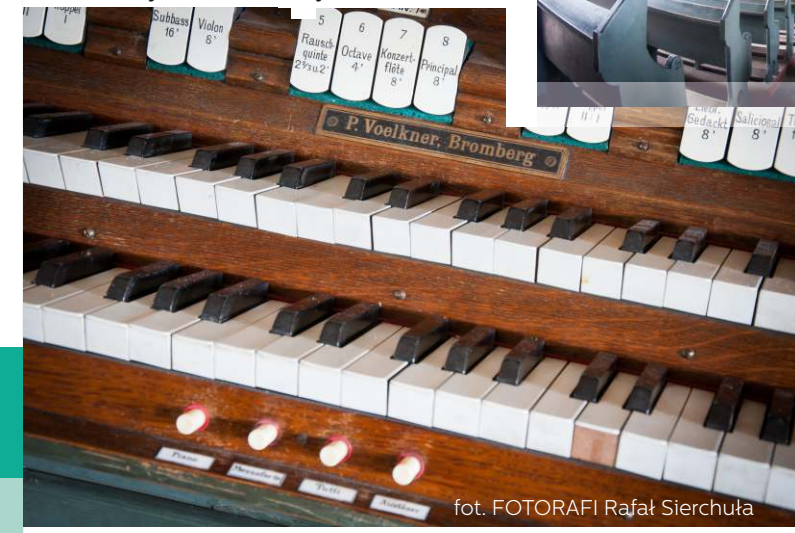
HISTORIA

**BIEZDROWO
WARTOSŁAW**

Sanktuarium Krzyża Świętego w Biezdrowie, ze słynącym cudami krucyfiksem datowanym na połowę XVI wieku, jest miejscem pielgrzymek również współcześnie. Odpust ku czci Krzyża Świętego odbywa się zawsze w pierwszą niedzielę po 14 września. Według miejscowej legendy pieniądze na budowę obecnego kościoła pochodziły ze znaleziska w postaci skrzyni pełnej srebrnych monet. Skrzynię tę do dziś można oglądać w przedsionku kościoła.

zabytki

fot. FOTORAFI Rafał Sierchuła

fot. FOTORAFI Rafał Sierchuła

zabytki

Śladem tradycji ziemiańskich są pałace – we Wróblewie, Biezdrowie, Nowej Wsi i Pożarowie. Dwa pierwsze odzyskały dawny blask, dzięki pasji i zaangażowaniu nowych prywatnych właścicieli. W pałacu w Nowej Wsi funkcjonuje Dom Pomocy Społecznej, natomiast pałac w Pożarowie stanowi jeszcze własność powiatu szamotulskiego.

PAŁACE

zakład karny

Wronecki Zakład Karny może pomieścić jednocześnie nawet 1,5 tysiąca skazanych. Obiekt wybudowano na końcu XIX w., wzorując się na ówczesnie najnowocześniejszych więzieniach amerykańskich.

ZAKŁAD KARNY

WARTA

turystyka

Sąsiedztwo Warty tworzy znakomite warunki dla wodnej rekreacji. Stopniowo odradza się ruch żeglarski i kajakarski na rzece. Godną polecenia jest oferowana we Wronkach organizacja spływów kajakowych oraz rejsów po Warcie, w tym galarem – płaskodenną łodzią stylizowaną na dawne łodzie kupieckie. Natomiast przystań w Olszynkach to świetne miejsce dla odpoczynku na stałym lądzie.

Atrakcją związaną z Wartą są również promy linowe, przewożące ludzi i pojazdy w Chojnie i Wartosławiu.

ciekawostki

fot. Turystyka Rzeczna

fot. FOTORAFI Rafał Sierchuła

JEZIORA

Gmina Wronki obfituje w miejsca sprzyjające aktywnemu wypoczynkowi. Takimi miejscami są na pewno, malowniczo otoczone lasami, kąpieliska w Wartosławiu i Chojnie. Latem w Wartosławiu można wypoczywać nad wodą pod czujnym okiem ratowników, a w Chojnie dodatkowo korzystać z wypożyczalni sprzętu wodnego.

fot. FOTORAFI Rafał Sierchuła

fot. FOTORAFI Rafał Sierchuła

pogoda

Jeziora Radziszewskie i Chojne uczyniły z Chojna miejsce, które od lat cieszy się mianem ośrodka letniego wypoczynku. Znajduje się tu największy w powiecie szamotulskim ośrodek wypoczynkowy, obejmujący około 520 domków letniskowych. Uroki wypoczynku w Chojnie docenił już ponoć sam Napoleon.

Odwiedź nas również na www.wronki.pl

fot. Waldemar Graś

fot. FOTORAFI Rafał Sierchuła

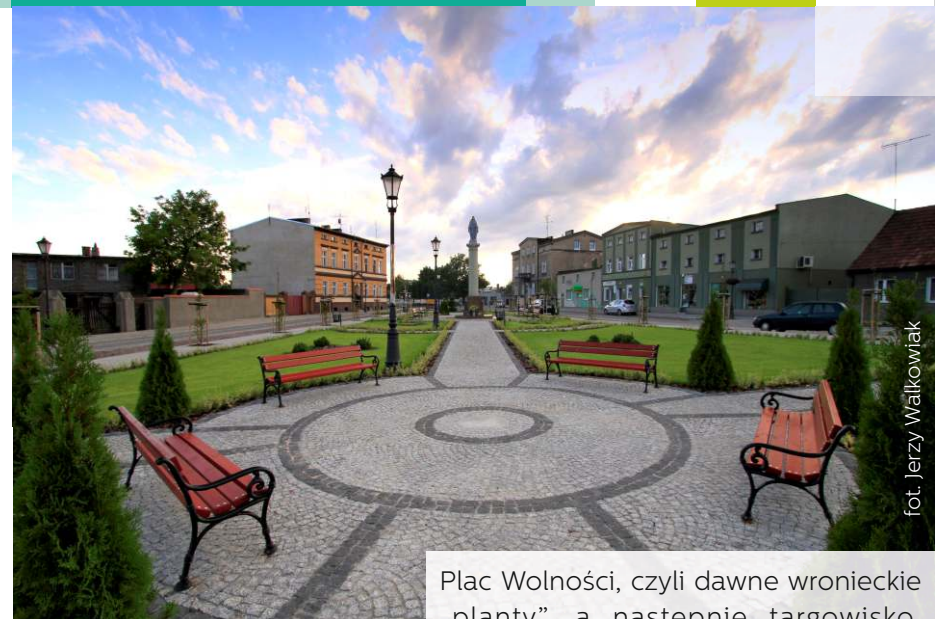

energia

Skwer im. Cyryla Sroczyńskiego – pierwszego burmistrza Wronek po I wojnie światowej – był kiedyś zwykłym parkiem. Dziś to miejsce wypoczynku dla dzieci i dorosłych. Można tu bawić się na największym ogólnodostępnym placu zabaw, grać w szachy na specjalnie do tego przygotowanych stołach, ćwiczyć na zewnętrznej siłowni lub – po prostu odpoczywać w cieniu drzew.

fot. FOTORAFI Rafał Sierchuła

fot. Jerzy Walkowiak

Plac Wolności, czyli dawne wroneckie „plenty”, a następnie targowisko, po gruntownym remoncie w 2010 roku zmienił się w jedno z najbardziej reprezentacyjnych miejsc na terenie miasta.

Wrunki Cię zaskoczą.™

BIZNES

Badanie Próżni
Badanie
Funkcjonalne

fol. SEPM

muzyka

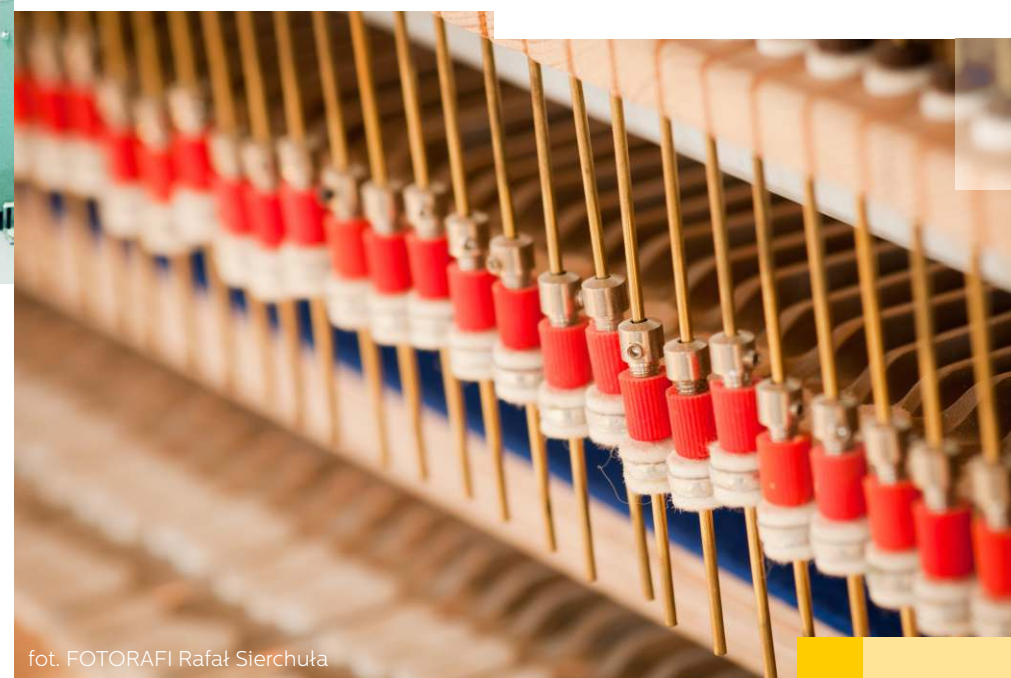
Mało znany jest fakt, iż gmina Wronki jest też prawdziwym zagłębiem... zakładów organmistrzowskich. Funkcjonują z powodzeniem trzy uznane pracownie, zajmujące się wytwarzaniem i renowacją zabytkowych instrumentów. To tylko jeden z przykładów wronieckich rzemiosł, które łączą tradycyjną solidność i najwyższą jakość z innowacyjnością. Tradycje rzemieślnicze kultywuje Cech Rzemiosł Różnych.

fol. SEPM

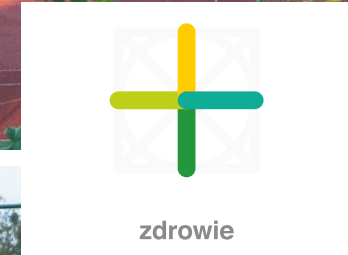
agd

We Wronkach prężnie rozwija się przemysł. Słuszne jest kojarzenie miasta z centrum branży AGD – tutaj swoje siedziby mają tacy liderzy jak Amica i Samsung. Za ich przyczyną w mieście obecne są technologie na światowym poziomie. Rozwijają się również lokalne firmy z branży metalowej, nierzadko wypracowujące własne innowacyjne rozwiązania techniczne.

fol. FOTORAFI Rafał Sierchuła

SPORT

fot. FOTORAFI Rafał Sierchula

sport

Wronieccy sportowcy odnoszą sukcesy nie tylko w regionie, ale także w Polsce i na świecie. To zasługa ich talentu, wysiłku, lecz również pomocy władz miasta, które dbają o rozwój infrastruktury sportowej oraz dotują działalność klubów, a odnoszących sukcesy zawodników wspierają stypendiami sportowymi.

fot. UMiG

SPORT

ciekawostki

Z nowoczesnego kompleksu treningowego korzystają liczne zespoły piłkarskie, drużyny pierwszoligowe, a nawet reprezentacja Polski.

fot. FOTORAFI Rafał Sierchuta

fot. FOTORAFI Rafał Sierchuta

Tradycje kręglarskie we Wronkach sięgają co najmniej końca XIX wieku i wiążą się z działalnością Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”. Dziś w kręglielni przy placu targowym trenują zawodnicy Klubu Kręglarskiego „Dziwiątka-Amica” Wronki – zdobywcy wielu tytułów mistrzowskich w skali Polski i Europy.

dowiedz się więcej na
www.wronki.pl

Urząd Miasta i Gminy Wronki

Ratuszowa 5, tel. (67) 254 53 00, fax. (67) 254 53 28, www.wronki.pl

Transport

Dworzec PKP, Dworcowa 2, tel. (67) 254 01 37

PKS, Dworcowa 15a, tel. 703 30 33 30

Taxi Maciej Skwierczyński, tel. 507 034 979

Taxi Stanisław Grocholski, tel. 602 671 751

internet

Bezpieczeństwo

Pogotowie Ratunkowe, Polna 3, tel. 999, (67) 254 04 49

Komisariat Policji, Dworcowa 11, tel. (67) 254 05 50, 997

Straż Pożarna, Kościuszki 19, tel. (67) 254 32 33, 604 784 519, 998

Straż Miejska, Ratuszowa 5, tel. (67) 254 53 26

Placówki kulturalne i sportowe

Wroniecki Ośrodek Kultury (WOK), Poznańska 59, tel. (67) 254 01 41, www.wokwronki.pl

Muzeum Ziemi Wronieckiej, Szkolna 2, tel. (67) 254 01 33

Biblioteka Publiczna, Szkolna 2, tel. (67) 254 06 17

Sala koncertowo-kinowa, Poznańska 44, tel. (67) 254 02 29, (67) 254 01 41

Kręgielnia, Poznańska 30 b, tel. (67) 254 40 56, 668 110 582

Kompleks boisk „Orlik”, Jana Pawła II, tel. 698 014 595

Turystyka na Warcie

Rejsy galarem i jachtem po Warcie:

Turystyka Rzeczna, www.turystykarzeczna.pl, Olszynki, tel. 791 517 629

Wypożyczalnia kajaków:

Przystań Rzeczna „Na Skarpie”, Rzeczna, tel. 503 571 590

Restauracje

Hat Trick, Leśna 15, tel. (67) 254 55 00, www.hotel-olympic.pl/hat-trick

Borowianka, Poznańska 55, tel. (67) 254 02 45, www.borowianka.com

Pod Kluczem, Mickiewicza 22, tel. (67) 254 50 46

Ratuszowa, Ratuszowa 2, tel. 533 805 505, www.ratuszowa.wronki.pl

Wartosław, Wartosław 18, tel. (67) 254 81 71, 602 756 881, www.wartoslaw.pl

Arirang (koreańska), Mickiewicza 34, tel. 511 050 123

SURA (japońsko-koreańska), Lipowa 6, Nowa Wieś, tel. 507 546 151

Döner Kebab, Poznańska 49, tel. 888 393 447

Kebab oraz kurczak z rożna, al. Wyzwolenia 120, tel. 608 557 375

gastronomia

Kawiarnie

Pod Aniołami, Rynek 15, tel. 509 508 615

Bombonierka, Boczna 1, Nowa Wieś, tel. 511 007 795

Izabela, Ratuszowa 2A, tel. 609 438 833

Puby / Bary

Pub Komuna, Powstańców Wlkp. 7, tel. 691 860 191

Karczma Bracka, Nowa 1, tel. 504 023 926, www.karczmabrucka.blogspot.com

Galeria Wieża, Partyzantów 9, tel. 691 860 191

Lift Music Club, Poznańska 38, tel. 790 247 288

Bar Warta, Zwycięzców 9, tel. (67) 254 01 35

Baza Noclegowa

Hotel Olympic, Wronki, Leśna 15, tel. (67) 254 55 00, www.hotel-olympic.pl

Hotel Wartosław, Wartosław 18, tel. (67) 254 81 71, www.wartoslaw.pl

Willa Remi, Wronki, Sierakowska 48, tel/fax. 67 254 00 11, www.willa-remi.pl

Pensjonat SURA, Nowa Wieś, Lipowa 6, tel. 507 546 151, 506 122 108

noclegi

Gospodarstwa agroturystyczne

Gospodarstwa agroturystyczne położone są na terenie Puszczy Noteckiej, gwarantując bliskie sąsiedztwo przyrody, możliwość grzybobrania, obserwacji zwierząt leśnych oraz korzystania ze szlaków pieszych i rowerowych. Dane teleadresowe znajdują się na stronie www.wronki.pl w zakładce Portal turysta » Baza noclegowa » Agroturystyka.

Stały kalendarz imprez we Wronkach

1 stycznia - Bieg Noworoczny, start przy Hotelu Olympic

początek stycznia - Finał WOŚP, sala WOK-u

Poniedziałek Wielkanocny - Bieg Wielkanocny, start przy Hotelu Olympic

początek maja - Dni Wronki, teren rekreacyjny „Olszynki”

maj - Noc Muzeów, Muzeum Regionalne we Wronkach

połowa maja - Polska Biega, start przy Hotelu Olympic

maj - Noc Muzeów, Muzeum Ziemi Wronieckiej

okolice 23/24 czerwca - Obchody „Nocy Świętojańskiej”, teren rekreacyjny „Olszynki”

połowa lipca „Przystań Wronki” - impreza nadrzeczna, teren rekreacyjny „Olszynki”

połowa sierpnia - Festiwal Folklorystyczny, teren rekreacyjny „Olszynki”

wrzesień - Polska Biega, start przy Hotelu Olympic

listopad - Wroniecki Listopad Poetycki

początek grudnia - Jarmark Świąteczny, sala WOK-u

kultura

Chcesz wiedzieć więcej?

Zapraszamy na naszą oficjalną stronę internetową oraz profil na Facebooku. www.wronki.pl